

پښتونخوا

د پښتنو ټولنيز ولسوليز كوند خپرونه

۴ مه كڼه جنوري ۱۹۸۹ كال

Pakhtoonkhwa

Jahrgang./Vol.:1989 /3 Nummer/No.: 4

**PASCHTUNCHWA / PASHTOONKHWA
ORGAN DER SOZIALDEMOKRATISCHEN
PARTEI DER PASCHTUNEN
ORGAN OF THE PASHTOONS SOCIAL
DEMOCRATIC PARTY (PSDP)**

www.pashtoonkhwa.com

pashtoonkhwa@gmail.com

psdp@gmx.net

V. I. S.P. / RESPONSIBLE FOR CONTENTS:

DR. KABIR STORI

HÖNINGER WEG 63

5000 KÖLN 51 WEST GERMANY

Editorial Board/Redaktion

ALI KHAN MASEED

HIDAYAT BANGASH

HABIB STOMAN

KHAN SAPI

GULGHUTAI KUNERAI

JAHRG./VOL

№/№

PASCHTOONCHWA PASHTOONKHWA

د پښتنو ډيموکراتيک اولسوليز گوند خپرونه

نومبر ۳ ۱۹۸۹

جنوری ۱۹۸۹

ORGAN DER SOZIALDEMOKRATISCHEN PARTEI DER PASCHTUNEN
ORGAN OF THE PASHTOONS SOCIAL DEMOCRATIC PARTY

PSDP

مخ	سریلیکونه
1	د افغانستان رېږه او د هغه د حل لار چاره
۸	د باچا خان ژوند ته یو ترور نظر
۱۸	د تاریخ ننگیالی
۲۱	د گنیمیر زمان خان او امام الله خان
۲۴	غنی خان او خټک د خان پانصداره بن
۲۸	نرمونیز لولنه د پښتنيک په اوردون

خپرونکی: د پښتنو ډيموکراتيک اولسوليز گوند
پښتونخوا / افغانستان

HERAUSGEBER: SOZIALDEMOKRATISCHE PARTEI DER PASCHTOONEN
PASCHTOONCHWA / AFGHANISTAN

PUBLISHER: PASHTOONS SOCIAL DEMOCRATIC PARTY
PASHTOONKHWA / AFGHANISTAN

د وکتور کبير ستوری
: زمه وار DR. KABIR STORI
V. I. S. P.: HÖNINGER WEG 63
RESPONSIBLE FOR CONTENTS: 5000 KÖLN 51
WEST GERMANY
TEL. (0221) 360 2472

د خپرونې جرگه
REDAKTION
EDITORS BOARD

عليخان محسود ALI KHAN MAHSOOD
هدايت بنگش HIDAYAT BANGASH
حبيب ستومان HABIB STOMAN
خان ساپی KHAN SAPI
گل غوتی کونری GUL GHUTAI KUNERAI

لیکونکی: ستوری

د افغانستان ربه او دهغی دحل لاری چاری

د افغانستان ربه هله مخ ته راغله کله چی دکورنی ودی چی دملی او اقتصادی غیری عادلانه مناسباتو حصول وه لارښودنه زمونږ د ټولنی دعینی او دهغی شرايطو سره سمه ونه شوه اولدی کبله اولس را وپارول شو ، ټوپک کی را واخیست ، یوشمیر ددوی څخه کاوښی او نوروهیوادونو ته کوی وکړی او پدی توگه د بهرنی گوتی وهی دپاره لاره هواره شوه - او په تیره بیا دپوځی دکتاوړضیاوالحق غوا لگه شوه چی دافغانستان په جگړه کبنی دخیل حان دبقا نښی لیدی دخپلو پوځیو واسطه کی دافغانی جگړی اورتر لمن وهله او پیادری افغانی سرتیرونه دشخصیتونه کدمخه وړل .

دبلې خوا څخه شوروی اتما دخپل پوځونه په افغانستان رمارش کول او دخپلو پوځونو په زور کی په کابل کبنی ببرک کارمل په قدرت راوست . د ببرک کارمل دواکمنی په وخت کبنی هرڅه های په های دلارو - څه شتی چی په حرکت کبنی وهغه پوځی میخانکی عملیات او په دده کبنی بیرته پاتی هلی حلی وی چی مخ ته راغلی پرمختللی ټولنیز ارزښتونه کی ویجاړول دمثال په توگه درحمان بابا اد خوشحال خان بابا دلیتو دپوځولو او دپښتو د ورځیا بزدمخه وړلو هغی

خو کله چی په شوروی اتما دکبنی گورباچوف او په کابل کبنی دکاکتر نجیب الله په قدرت راعنی لوبه سیاسی صحنه کبنی یوه اندازه حرکت او

سا پیدا شوه . د پوځی کامونو سره کی سیاست منگری کړ او دملی روغی جوړی وړاندینه کی ټولو افغانی ځواکونو او گوندونو ته وکړه .

پدی لومړنی دپښتنو ټولنیز اولسولیز گوند ته هم دروغی جوړی او خبرولنه د دکاکتر نجیب الله دخوا وړکړ شوه . دپښتنو ټولنیز اولسولیز گوند چی د ربه دحل دپاره کی سوله ادروغه جوړه کړلاره ده - دغه بلنه ومنله او په کابل کبنی دوه څله خبری اتری دافغانی مشرتابی سره وکړی - په دوه هم ځل خبرو اترو کبنی چی دعوامی نیشنل پارچی پښتو ټورا مشر محمد افضل خان « خان لاله » پکبنی هم دخپل پوځی په توگه حاضر و دکاکتر نجیب الله اد زموږ دکوند د ډنگه گرتی سرخ په ډیرو ټکو کبنی دنظریو یووالی مخ ته راغی او په تیره بیا پدی اساسی ټکی کبنی چی په افغان نستان کبنی دی یو ډیر گوند یز پارلمانی نسکیستم مخ ته راشی چی زمونږ دکوند یوه کوه غوښتنه وه موافقه مخ ته راغله او دکاکتر نجیب الله دغه داساسی قانون په مسوره کبنی چی کارپری روان و ونیوله او پدی توگه کی خپل دروغی جوړی سیاست په عمل کبنی پیل او پیل کړ . یوشمیر کسانو چی دروغی جوړی په دغه پروگرام کبنی خپلو امتیازونو ته خطر لیدله ددغه پروگرام د عملی کولو په ضد خپلی صلی حلی پیل کړی چی په ډاگه مثال کی دافغانی شورا دځینو کسانو له خوا په اصطلاح دکوندونو دقانون را دښکند کی چی هغه کی دروغی جوړی په مخ کبنی خنډی اچول او دصنوعی گوندونو په بڼه کبنی بیرته دیو گوند یز حاکمیت ټینګول او د مخالف گوندونو مخ نیوی و . دکوندونو دقانون جوړونه دیوی خوا دافغانی شورا په صلاحیت کبنی نه وه لکه چی دغه شورا خپله دیوی جرگی وروسته لگه شوه او دبلې خوا دخپل وخت څخه د مخه ځیریدنه

اردی کبله معیوبه ده دکوندونو قانون جوړونه دصلاحیت لرونکی مقام دعوا د لوی جرگی له خوا داساسی قانون دپاس کولو څخه وروسته پکار و - دپښتو متل دی غوا کی لا حلال شوی نه خانک کی ورته په سرتیولی .

لنډه پای د ۱۹۸۷ عیسوی کال دنومبر میاشتی په پای کبنی په کابل کبنی لویه جرگه جوړه شوه چی زمونږ دکوند بوی ډنگه گرتی هم برخه اخستلی وه دکاکتر نجیب الله دافغانستان جمهور رئیس دتاکلی شو او دافغانستان نوی اساسی قانون پاس شو .

دغه اساسی قانون دافغانستان په تاریخ کبنی دهرپل اساسی قانون څخه پرمخ تللی او د ډیر گوند یز پارلمانی ډیموکراسی سرتیره پکبنی زمونږ یوشمیر نورې غوښتنی چی دملی روغی جوړی او په هیواد کبنی دامن ادسوکالی بنسټه اوتاد او جوړی مراعات شوی دی . خو له بده مرغه دغه اساسی قانون په کوه برخو کبنی تش د کاغذ په مخ دی او په عمل کبنی پغوا کی یو گوند یز فکر په نوی جامه کبنی مخ په وړاندی بیول کبزی . په های ددی چی مخالف گوندونو ته د ډیموکرا تیکو اصولو د لاندی لکه څنگه چی په اساسی قانون کبنی تعیین شوی دی د هیواد په سیاسی ژوند کبنی برخه ورکړ شتی سیاسی قدرت د ډیر گوندونو په نصایشتی بڼه کبنی پخپلو منځو کبنی بل ډول ویشل کبزی . دغه ډیموکرا تیک فکرندی او په بله جامه کبنی د سیاسی قدرت انحصار دی .

په مخالف اړخ کبنی چی د قدرت انحصاری سوچ لری یوشمیر لالی دی چی د ډیر دیو په پښتو دلاری دی .

ددغه دواړو انحصاری ځواکونو په مخ کبنی دافغان اولس یو پراخ ډیره کی پردت کی چی دکه والو او ډیموکرا تیکو

سیاسی گوندونو څخه جوړ شوی دی . مطلب دا دی چی په افغانی صحنه کبنی نوی واقعیتونه مخ ته راغلی دی نوی سیاسی هوښ ډی دی او گوندونه مخ ته راغلی دی چی پکبنی کی ډیموکرا تیک سوچ ادرجیسی کی انحصار فکر لری . مونږ پدی عقیده یو چی افغانستان زمونږ دټولو افغانانو گونډی کور او وطن دی . هر افغان دخپل دی وطن په سیاسی ، اقتصاد ، ټولنیزو کلتوری اونورو چارو کبنی مساوی حق لری او دکوم گوند اویان انحصارندی . دغه حق یوازی د ډیر گوند یز پارلمانی ډیموکراسی دلاری د ډاډ وړ کبندی شتی چی په گوندونو کنترول دافغان اولس له خوا وی . دا دی ما نا هم لری چی دافغان ن ددلا تونکی او بره لیک پریکړه یوازی دافغان اولس نصایند ه لویید جرگه کولی شتی او هغ یو بصری ځواک یا گوند کی نه شتی کولی .

مونږ درخصاری فکر خاوندانو ته دایو چی د ډیر دیو په پوځی مرسته د قدرت نیول هم ددی د قدرت ساتل هم دی اوقدرت هغه څوک ساتلی شتی چی دخپل اولس ملا ترو سره وی . که بیا هم څوک ادا کوی چی دخپل اولس ملا ترو سره دی صحنه په ډیر گوند یز پارلمانی ډیموکراسی نه غاړه بزدی اودا به د ټاکلی دلاری په ثبوت رسوی چی د اولس ملا ترو سره دی . په افغانی ټولنه کبنی دنوو واقعیتونو مخ ته راتگ ددی ښه ښانه ده چه زاړه مناسبات بیرته مخ ته راتلې ندر شتی او زمونږ افغانانو مخ نوی فکر اود زاړه انحصاری فکر پریښودل غواړی .

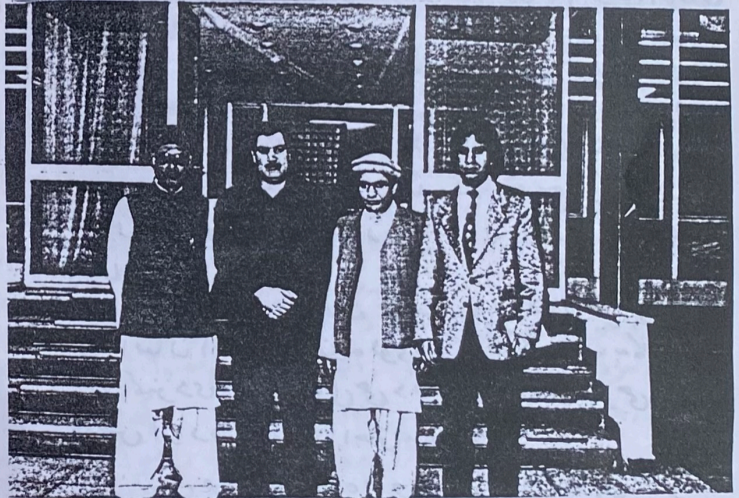
همدغسې په نړی واله صحنه کبنی هم نوی واقعیتونه مخ ته راغلی دی دشخړو دجوړولو په های کی شخړو کمولو ته مخه شوی ده .

دا هم د افغانستان په رېږه چې پدې منځ کې یو ملي بل
 نړی وال او دریم تجارتي اړخ لری بل اغېزی نه ده .
 د پښتنو ټولنیز او ټولنیز گوند چې د پښتون ادلس یونماينده
 او د باچا خان په عنعنه ولاړدی پدې عقیده دی چې دنړی
 په اوسنی تاریخی سیاسی پړاو کې رېږی د افغانستان
 د رېږی په شمول په پوځی توگه نه شی حل کېدی بلکه پوځی
 د سوله یزی سیاسی لاری حل کېدی شی . لدی کبله د خوهله
 د افغانستان د رېږی د حل په هکله د سولی نوښتونه د
 ملگرو ملتو موسی د نړی زیات شمیر هیوادونو او پیاوړی
 ټولنیز دسپرتو ټول (شخصیتونو) ته وړاندې کړی دی .
 د شوروی اتحاد د عمومي منشی بنجامین گورباچوف اود افغانستان
 د جمهور رئیس پدې اکثر نجیب الله د اړوندی پدې افغانستان
 ته دی د ملگرو ملتو د موسی د سولی پوځونه راشی او د
 افغانستان په هکله دی یو نړی وال کنفرانس جوړشی د موز
 دیوه نوښت چې لا په ۱۹۸۵ عیسوی کال کې مو وړاندې
 کړی و برخی دی چې موزی لدی کبله د نړی د کومی هرکلی گوند
 داچې شوروی اتحاد د ادلس د خپلو پوځونو په وټو پیل کړی دی
 اړخبل پوځونه دکمازی نوښتونه ده چې د مخالفو ملائی د لوسره
 هم د امریکا ، عربو ، پاکستان ، ایران او نورو هیوادونو پوځی
 مرسته بنده شی او دخاړی ادلس د پاره د ملگرو ملتو
 د موسی د سولی پوځونه افغانستان ته راشی او پدې
 توگه بهرنی کوی وښه پای ته ورسیزی ا دکله چې دغه پای
 ته ورسیزی نو بیا افغان ادلس خپلی رېږی پخپله حلوشی
 دی د پاره موز د پېړیو راهیسی د جرگی سیستم لرو جرگه

لېږو ، جرگه کور اړخپلی رېږی پری حلورو په جرگه قاسی (دولتی
 مشر ټاکو .
 تر هغو پوری چې بله لویه جرگه نه وی شوی د وروستی لوی جرگی
 پریکړی اعتبار لری لدی کبله موز د افغانستان د نوی اساسی
 قانون چې د لوی جرگی دارادی ښکاروندوی دی د عملی کولو
 غوښتنه کوو . یوازې پدې توگه دکله والو او جلا وطن سیاسی
 گوندونو افغانستان ته د راتگ د پاره دننی شراعتو برابریدلی
 شی .
 د شوروی اتحاد د بهرنیو چارو د وزیر مرستیال اوبه افغانستان
 کې د شوروی اتحاد سیر ورتوځوځو خواخوا دی خوا پری توندی
 مندی را مندی وښی خوده د امانده شړله به هله به
 بریاله توگه د افغانستان د سولی په خدمت کې شی کله چې
 د رېږی بهرنی علتونه چې د ملائی د لوسره د امریکا ، عربو
 پاکستان ، ایران او نورو هیوادونو پوځی مرسته ده دغه
 یوستی او دکله والو دبیرته راتگ د پاره بهرنی شراعتو
 برابر کړی چې خوک کی به زور سره د راستنید وڅخه نه
 ښی .
 په افغانستان کې د قدرت پوښتنه د افغان ادلس کار دی
 چې د افغان ادلس نماینده لوی جرگی حل کړیده . په کابل کې
 په واکمنو دی زور راوی چې د لوی جرگی د پریکړو چې د افغان
 ادلس اراده تمثیلوی احترام وکړی .
 موز پدې پوره عقیده لرو چې د افغان ادلس ستر او
 صوغ د پاره ک سوله ا وروښه جوړه غور لری او پری لکسان
 دی چې د رومی جوړی مخالفت د خپلو شععی دذاتی گټو

د پاره کوی او دکا نوښتی خلاص کړی دی . دغه د افغان دوینو
 سوداگر د پریو په مرسته ولاړ او خپلی پښی په افغان
 ادلس کې نه لری . کله چې مرسته بنده شی نو دوی به هم دغه
 حال نه وی . لدی کبله موز د ټولو سوله غوښتونکو افغانی قومی
 مشرانو او گوندونو دیوی عمومی غونډی د جوړیدلو وړاندی
 کوو چې په افغانستان کې دوینو د بندیدلو او دکله والو د
 راستنیدلو په لارو چارو خبر وکړی .
 ی د رومی جوړی بله لارنه شته مخکې وی او که وروسته وی
 ټول په دغی لاری ته راځی

علی خان محسور :-
 د باچا خان ژوند ته یو ژور نظر :-
 هرکله چه انسان پیراشی لوی شی . په ښه او بد پوی شی نو بیا خان
 ته د خپلی خوښی لاره لټوی . خو ک ښه لاره اوسیی او خو ک بد .
 خو ک خان ته خوشحاله وی او خو ک داوس کړه . خو ک عام ژوند
 خوښوی او خو ک غواړی چه د خدای د مخلوق خدمت هم او لری .
 کوم انسان چه داسے کار لوی نو په داسے کار ښ د مختلف فکر
 قومونه درنماځ لیری کله چه په داسے کار ښ هغه مرام خپل
 مساشره په نظر کښ نیسی . داسے کارونه بله اړخ ته سیاسی اثر هم
 لری چه د پرقوم خوښ وی او د بله خوښ نه وی . داسے کارونه
 خان ته د ښمنان هم پیا لوی او ملگری هم . هر انسان چه داسے کارونه
 کوی نو دا د هغه په خپل سرچ ، کار ، مقصد او نظریه پری اړی
 لری . هغه خلق سیاست د ته وائی چه اولس په دروغ او غولاری
 او کار پرا و لری نو خان ورته د پری خوښیا او ښکاری . هغه د
 حاکم د لے هفتونه او شتونه شروع کړی او خان دولت لری .
 دغه د لیم خان ته سیاست دانان وائی . دغه ټول سیاست
 هغه اړخ د چه خلق ورته د ښین پال وائی . د دوی مقصد
 د موجوده ملگرو طبقو سره تکره نه بلکه په هره خپله او

پدې عکس کې کښې ټولته دعوامی نیشنل پارټی - پښتونخوا مشر محمد ا ل خان د خان لار
 د خلک د پیکر کرا ټیک گوند مشر د اکثر نجیب الله اود پښتون د سوشل ډیموکراټیک
 گوند مشر د اکثر کبر ستوری او لوی منشی هدایت الله بنگلښ لیدل کېږی

بہانہ خان تہ ٹائی پیرا کوک وی چہ دغہ نمونہ خلق دچر کو
 دغلو غورنہ پیرا لیبزی او و لیبزی۔ دوی پہ خیل زمانہ بن خان
 تہ بیج دغزت ژوند جو و لے نشی۔ او چہ مہوشی نوم حتم و رخ
 ورک نشی۔ خوئی نوم ہم بیانہ اخلی۔ بل امخ سیاست حتم
 دزرو پیلہ دہ چہ پلنکس دیر تکلیفونہ۔ معینونہ او غونہ دی۔
 خو پہ حقیقت بن دغہ دزرو پیلہ د کسین د پیلای نہ دیرہ نوازہ
 دہ۔ دا اکلہ چہ کسینی سیاست بن سچی مبارزہ نہ کوی بلکہ دروغ۔
 دھوکہ۔ یا بلوشی۔ خود غمی او دغان نہ داو چو خلقو پہ پینو
 بن لغوی بدل دی۔ اگر چہ داسے خلق قاہ اقتصادی فائیدہ ہم
 بیامری خود خلقو پہ ستر کو کسین ہمیشہ دپارہ بیج نہ وی۔ دغہ
 بل امخ کسین ظاہراً تکلیف۔ جبر و ظلم۔ خواری۔ بنیستی او مسلسل
 جدوجہد کسین پہ داسے جدوجہد بن دیر ژوند وی چہ خوئی
 لوٹل او خلی۔ خود پلنکس حکم دہ چہ سچی دوی ژوند دپارہ
 لیبزی او ذاتی غرض او مقصدی پلنکس نہ وی۔ نوکلہ کے خطو
 بخ پہ ویرانہ نہ شی۔ او حصر مصیبت او تکلیف تہ بی غامہ ایچہ
 وی۔ دغہ دلہ خلق ہمیشہ دظالم خلاف دظلم کرہ و دریبزی
 ہم دا وجہ دہ چہ باچا خان مہ نہ بلکہ تر حتم پورے ژوندہ
 د تر خو پورے چہ دغہ پلنکس نسل ژوندہ دہ کہ دچا

نرمہ وی او کہ نہ! کہ دچا خوسنہ وی او کہ نہ! دلپنکس تاریخ د
 باچا خان نہ بغیر نامعلول دی۔ چہ نامعلول د زحمت نوم و جوہا و و چہ
 باچا خان یے دوسرہ غتہ کپور! اول غتہ وجہ یے دغہ وہ چہ باچا خان
 د کسین د پیلای پہ ٹائی دزرو پیلہ وا خیتہ او پہ بلہ معنی دظلم
 ملگرتیا او ظالم سرہ مقابلہ۔ یا دغلام کرہ غیبوی او مالک سرہ دسینی۔
 ہم دغہ وجہ دہ چہ باچا خان خیل ژوند او کار شعری دظالم خلاف پہ کار
 اچلے وو۔ دغہ ضروری نہ دہ چہ پور پیلے کسینی ظالم وو چہ باچا خان
 او دغہ ملگری دد ظالم او دغہ دملگرو تہ را نمانج شوی وو۔ دد
 نہ مکتبہ ہم ظالمان تیر شوی دی چہ پیر و بنکان او خوشحال خان خٹک د
 مغلو خلاف او میرولین بابا د ایرانیا نو خلاف را پور تہ شوی وو۔ مطلب
 دلته داسے چہ دغہ کسینی اوزری سیاست ہو دخت و جو دوی۔ دغہ د
 زمانے پورے اگرا نہ لری۔ مخربن مقصد دلته د باچا خان او پرتی پهلوانی
 دہ چہ پورا امخ تہ دغہ غتہ خو نخواستار سامواج برنگی د او بل
 امخ تہ سراسر سامانہ باچا خان دہ۔ حتم قوم قوت وو چہ
 باچا خان پرتی اوز غلوی او ملک یے تر آزاد کورہ پہ دہ بانڈے
 ترور سوچ کپار دہ

اول وجہ یے دغہ وہ چہ باچا خان نوم سیاست کو لو نو دغہ نہ
 دغہ سیاست نہ بلکہ د قوم خدمت کوک وو۔ خیل ذاتی

خود غمی یے پلنکس نہ وہ۔ چہ ذاتی خود غمی نہ وہ نوم مطلب داس
 چہ باچا خان خان تہ بیج قسم آرام نہ غوتہ۔ بلکہ ہر تہ چہ یے کوک د
 قوم د فائیدہ دپارہ یے کوک۔
 دویم وجہ دغہ دہ چہ باچا خان پہ پتو ستر کو او تش دغونہ دپارہ
 خدمت نہ کوو۔ بلکہ حتم خیل قوم ترور مطالعہ کیری وو۔ ددوی کوزری
 خاصی۔ لای۔ جہ سبری قولے ورتہ معلومے و۔ بلہ باچا خان تہ خان ہم معلوم
 وو چہ خورنہ فوجی او اقتصادی قوت لری۔ باچا خان تہ مخالف ہم معلوم
 وو چہ نمری پہ بادشاہی کسین نہ پرتہ۔ خوبیا ہم باچا خان را پور تہ
 لیبزی۔ دد بنامار سرہ جنگ کوی۔ حتم داسے ماد تو نہ ہم خدائی تعالیٰ
 باچا خان کہ در کیری وو۔ چہ حتم ورک دہ دو پرتوالی نہ ملگری وو متلاً
 خالاری۔ نیک زہری۔ دغہ بید مرد۔ دغہ ورم خود نہ آزاد۔ ہم دغہ نوری
 خود سیاسی جنگ دپارہ دغہ کافی نہ دی۔ کوم ماد تو نہ چہ دسیاسی جنگ دپارہ
 ہمم وو دغہ باچا خان د خیل سن د پختہ کرہ تر لاسہ کول۔ لہ پہ خیل
 نظریہ پلنکس پاتے کیدل۔ دد بنین دچل ول نہ خان ساتل او خیل
 ملگری پہ خان بانڈے مٹینہ ول چہ دغہ کار آسان کار نہ دہ۔
 دشال یہ تو کہ د باچا خان میلٹیا تہ خلق ولے خوشحال کیدل۔ غم دکن
 لوی شخصیت تہ خلق ولے پہ منہا ورتل او دھو کوی داوشش وو
 چہ باچا خان میلہ کیری۔ دغہ ولے؟ یعنی دغہ وخت پیرانو۔

نوا باو او خانانہ بہ خلق پتیدل چہ میلہ یے کیری۔ خان بہ دجان میلہ وو۔
 پیر بہ دنواب صاحب میلہ وو او دوی قول بہ بیا دوی پیر پرتی میلانہ
 وو۔ حتم دیر داسے پلنکس مشران دسیاسی نندارتونہ ورک شول۔
 دغوی تہ سبب وو۔ دوی پہ رہنمایا سرہ دپرتی مخالف وو خودی
 خیل قوم نہ پرتیزو۔ او پہ لنہ وقت کسین ہم حتم نہ داسے غلطی او تہ چہ
 یا بہ ورک شول او یا بہ دوی پیر پہ گو تو ورک لک۔ دغہ خلق نوم خلق وو
 دغہ خلق زیات کر د شوق سرہ زبندہ باد خلق وو۔ ددوی دا خیال وو چہ
 سیاست کوک آسان کار دہ۔ دوی دیر خود خواہ۔ معور۔ بے علم
 او بے مطالعہ خلق وو۔ ددوی تنظیم نہ وو۔ پوساسی چوکاتہ یے
 نہ درلودہ۔ چہ خیل سر بہ لیا وو۔ نہ جہاں تہ نسل اونہ خان تہ۔ دغہ
 نمونہ خلق دزیرہ نہ رہنمایا ہند پرتی وو خو خیل مغرور تیا بہ دیر
 زر ورک کول۔ ددوی قوت زیات قبیلوی وو خو تنظیم بہ نہ وو۔
 اقتصادی پلاننگ یے نہ وو۔ نو تر خو پورے یے چہ دپلار نیکہ جائیداد
 رسیدہ نو سیاست بہ کرم وو۔ چاتہ محتاج نہ وو خو آخری پور وقت بہ
 راغی چہ دخان جائیداد بہ خلاص شو۔ اوس کہ خان د پرتی خلاف
 جنگ کوی نو خزانہ تشرہ دہ۔ قوم غریب دہ۔ خان اوس لیلکے
 نہ شی ساتلہ مقروض دہ۔ او پورا پوری (قرضدار) ورتہ سوا لونہ
 جوا لونہ کوی اوس دخان دپارہ دوہ لاری دی کہ خیل اقتصادی

حالت سنا کول خواہی نو لیکار دی چہ دروئی پیتر پرنکی مریوی
 اوسنی او یاد پورا او پور نہ خان چرتہ ورک کھی۔ دغہ خہ افسانوی
 خبرے نہ دی۔ دا سے دیر غتلی پینتانه ورکے شول۔ او یا پہ
 پرنکی باندے خوخ شول۔ ولے دا چہ دروئی نہ خان پیتر نہ او
 نہ یے خیل دینن پرنکی۔ باچا خان خان او پرنکی دوا پہ پیتر نہ او
 حکم باچا خان هر لیکار پہ منصوب کوؤ۔ دینہ سوچ او فکر نہ پس نہ
 یے قدم پور نہ کوؤ۔ کہ چرتہ باچا خان سیاسی یا اقتصادی سے پرنکی
 کھی وی نو صحیح اسکان نہ وو چہ دے دورہ او بر دے سیاسی نزارون
 نہیں پاتے شوعے و۔ دریم وجہ د باچا خان طرز سیاست وو۔
 چہ باچا خان پینتانه پہ خیل خان دومہ مسین کھی وو چہ معوی
 نہ باچا خان تہ د سردار او یاد شکفاده پہ شکل نہ تل بلکہ دا
 نہ یے ور نہ تل چہ لک دی۔ یو دروئی نہ دے۔ مطلب دل نہ د
 باچا خان د اوسنی اوسنی خدمت نہ دے چہ د پینتانه خوین
 وو۔ باچا خان خیلو خلقو تہ لای۔ خوب ہو دوی پہ طور۔
 دروئی پہ شان جائے۔ خوراک تریب۔ حکم خلق دیر نہ پہ
 باچا خان مسین شول۔ او بل غتہ فرق چہ باچا خان او نورو
 پینتانه مشترک نہیں کوم وو ضعف د باچا خان خاساری او اوسنی
 خوی وو۔ چہ خلق دروئی پہ سیاست او پہ خبرہ باندے دیر

نور پوصیل دا حکم چہ باچا خان دروئی پہ تریب خبر کو لے۔ دروئی
 سرہ کما د جوارو چو چوئی او شویلے ہائے خور لے او خکل پہ نملک
 پہ ناست وو۔ پہ لغت کتہ بہ پروت وو۔ حکم غریب اوسن دیر نہ دروغ
 درک کھی چہ باچا خان او نورو سرکاری خانو۔ نو بانو او پرنکی
 دریکلے آسمان فرق دے۔ او بل د باچا خان د خکل قول او عمل نہیں
 خہ فرق نہ وو۔ نو حکم خلق د پینتانه پہ شان پہ دہ مہو کیکل کینی د
 باچا خان سرہ ملکر تیا کول دینا نہ چکہ وہ۔ خو خلق پیام
 بغیر دغہ پرواہ تہ خدای خدمتکار کیکل حکم چہ دروئی تہ تہ وہ
 چہ دغہ کھی بہ مہرشی خو خیل ملگری پہ پرنکی نہ دی۔ یعنی دغہ شخصیت
 نہ خیر نہیں نہ ویر نہیں او نہ خیل ملگری دھوکہ کوی۔ پہ داسے
 شخصیت بہ خوک نہ مانتق کینی۔ ولے پہ دے دا سے غونہ خلق
 هر کال نہ پیرا کینی۔ چرتہ دے خور سوہ کالو نہیں پیراشی۔ د
 باچا خان سلیتیا تہ بہ ملگری خوتما لیکر دا حکم چہ باچا خان خیل نہ
 سادہ کھی وو۔ د جوارو چو چوئی شویلے۔ دال او سبزی نہ
 نہ یے لے خہ تہ خورک۔ مطلب دغہ نہ دے چہ باچا خان پہ
 نہ خوراک نہ پوصیرہ یا خونہ یے نہ ور کوؤ۔ بلکہ باچا خان
 شعوری پہ خان باندے پانزی لکولے وہ۔ دا حکم چہ د باچا خان
 ملگری کول غریبان وو۔ دروئی وسعت نہ رسیرہ چہ غتہ

میلتیا کانے او کھی نو باچا خان شعوری پہ د خیال او فکر او کھی
 چہ نہ چرے رزہ غواہم چہ خلقو نہیں مقبول پاتے شول نو لیکار دی چہ
 خیل خواہشات تر ملکہ حرہ پورے پہ کالو نہیں اوسانم۔ باچا خان تہ تہ
 وہ چہ دروئی جنگ د پرنکی سوہ و۔ کہ رزہ چو چوئی خواہ
 چلے د خان سرہ کھی وو مہ نو خا ملگری د طاقت نہ لری چہ چل
 کھی کھی نو لیکل یا دوه حکم بہ داکار اوشی خویا بہ کما ملگری
 قرضاری شی او جائیداد نہ یے لاری۔ نو دروئی د خدمت
 پہ کما ہی ماتباہ کول۔ یا بہ دروئی کما نہ د شرم پینتانی۔ ولے
 پہ دے چہ د چو چوئی یعنی پلاؤ۔ چرکانو۔ کما طاقت نہ یے نہ سہی۔
 نو د شرم نہ یا پہ سوہ پلے آخلی یا چہ کما نہ خبر نہیں نو کھی بہ
 پرنکی نو دغہ سیاست نہ شو بلکہ کما مثال د خلنا نو د
 چلے شو چہ کوم کما ہی نہیں کینی ہر خہ و جاہ کھی۔ نو باچا خان
 شعوری د خان نہ د چو چوئی چل نہ جوہول۔ او بل نہ باچا خان
 چرکانو۔ پلاؤ نو او د کما نو خوراک تہ اہمیت ور کھی و نو
 دغہ خود کھی د نواب۔ خان د لاسہ کار وو چہ باچا خان یے
 پہ چرکانو موہ کھی و۔ خویا بہ باچا خان پینتانه پرنکی
 چرک شوعے و۔ ولے پہ دے چہ خان۔ ملک او نواب۔ پرنکی
 دغہ کول د پرنکی خلق وو نو حکم باچا خان خیل ملگری تہ

د سادہ تر نون تیرو لو صداقت کولو۔ او پچیلہ نہ یے ہم عمل پیر کولو۔
 د مثال پہ نو کہ یو کما ماتہ نثار خان شنواری چہ P. S. F
 مشرکے۔ او کما چہ باچا خان او بھاشانی دکو کما پہ دورہ وو۔
 او یوہ ورخ د چو چوئی بندو لست مونز کھی وو۔ شنواری
 صاحب نیکہ کول خان شنواری چر کھی مشہور خدای خدمتکار
 دے چہ کول پینتانه خواہ نہیں مشہور دے۔ شنواری صاحب
 والد صاحب خوشدل خان ہم مشہور سیاسی لیڈر دے۔ او
 د کول خان خدای خدمتکار زوی دے۔ نثار صاحب وکیل چہ
 کما والد صاحب چرکان۔ پلاؤ نہ او کما ان پانہ کول چہ نیکہ م
 یے سخت مخالفت او کھی خوالد صاحب م سر زوری کول۔
 نثار وکیل چہ ماتہ یادی چہ باچا خان نیمہ کھنہ کھنہ د پچلی
 کما ہی تہ رائے او دیکونہ یے کتول کول چہ ووٹے لیکل چہ
 چرکان دی نو اول یے کما نیکہ تہ ووٹل چہ کما د کول غرضیت
 پہ تاباندے دغہ اثر وو۔ نیکہ م دور تہ کما والد صاحب ور پہ کول
 کھی۔ چہ دغہ دد نوی خان کار دے۔ باچا خان کما والد صاحب
 تہ چرکے خبر او کھی او ورتہ یے او وکیل چہ دغہ کول
 لے کھی۔ ما او بھاشانی تہ دال پوچ کھی ولے پہ

د چه باچا خان وئیل چه ما تونل عمر بنگالیا نوته وئیلی دی
چه پښتانه غریبانان دی چه بجاتانی دغم پلاؤ او چرکان
اوونیی نوخیال به کوی چه ما دروغ وئیلی وو - خوورزه پتر
لشتره چه پښتون دخپل میلهمه دپاره په قرضه هم چوک
اخلی

میرزا آساف خان
(1890-1988ع)

د تاریخ تنگالی

نومون د پښتنو لیکونکی که دیوی خوا دنگالیایی سنی لوی فقه دکه ده لاندی خا دنگالیایی
سینج فقه همد تشبه نه دکه چه دهمونه دی دپښتنو دتاریخ نم لیکونکی وئیلی برهه ده ، که نریب
نریغونه انا ملاکه اوپه اوښتی وقت کښی نسیم بی

نریب:

نریب د میر حسینی نیکه چه په (1709) عیسوی کال کښی د پښتنو خپلواکه باچا می -
جوچ کیمه لومړی د نریب دخپل وروښتره لوی کالی د لیکونکی سنی دنگالی فقه دکه
کښی به او په شعر او نثر کښی خوما پیادوی دکه . د اددی سیمت وچه په قند حاکم کښی یو
ادبی اکاډمی جوچ شوکه چه دشاهان اولیکوالانو لیکونکی کښی خوندی شوی وی خوکه دکه
مړنه کله چه 1741 عیسوی کال دماهیج دمیاشتی په (23) نیټه دغمر سنا ریبجامی
کښی دغه مالک شوی لیکونکی همد شمه لامی . ددغی فقه دمایانی شوی لوی غوره مهال
پښتانه خزانه دکه چه دشهر دنجسونه دکه .

نریغونه انا:

نریغونه انا د احمد شاه بابا مورچه په 1741 عیسوی کال کښی د لوی حاکم له خا پیا
وئیا کښی او افغانستان کجوه کښی چه ناستون لوی قند حاکم و . نریغونی آنا هدی
دکوسری سنی دنگالی فقه دکه کښی دکه . ویل کښی کله چه احمد شاه بابا د پښتانه
قوه د (17) اووه دلیکوالانو اووه کښی د ماچا پیر وئیل پلان چه د جرمی له خا ی -
پریکړه شوکه ویراند کښی لوی نریغونی آنا وسته وولل چه لوی پښتون په دیوالونو
خان نه نریغونی همد دکنده به جرمی وولول خان نه سنا کښی دغیر وولل دغالی په
پښتانه په خپل توان او صحت کوی که ته پښتونه لوی او پښتنی وینیی سنا په لیکون
کښی بهیږی د پښتانه په پښتنی مېرانی او هون پخپلی مقول پښتانه او وطن
وئیل غوری . دغی سز له کښی احمد شاه بابا دغه پلان پښتون .

نسیم بی لوی او س هم په سیاست کښی فعاله برخه لوی او د لوی
پښتونخوا په پارلمان کښی دعوامی نیشنل پارٹی د لیکونکی مشر ده .

نسیم بی

نوسه زرمه :-
خبريال:جلال
پښتور:- د پښتونخواه صرابطی پارلمان درائے په ستر چیرتی سوه د اقرارد
پاس کړه د چه کالاباغ چیم دڼه جوړیږی ولے چه دغه د پښتون
اولس په زیان دے .
کولن پلورین جرمی :- په لولتاب نس چه د افغانستان سیاسی سفر (Alghonistaw
Politische Expedition)
نومیزی او دروبرجیا نوسه چیکه (Robert Neudecke) له خواه لیکل شوه د او په
نوسه سوه اته آتیام کال کښی چاپ شوه د کښی لیکلی دی چه نریغونه افغانستان جلا وطن
افغانیان دسی آتی له خواه بھرتی شوی دی او ورسوه کار کوی

ملالی

خبره پښتنه ملی شاعر دکه دی همد د کوسری سنی دنگالی فقه دکه لیکونکی ده . دکه
کښی چه هر چاته معلومه ده چه د انگلستان لوی شکر پښتنو د لوی خا لوی دکه لیکونکی
دوام وئیل . لومړنی جگړه د 1818 عیسوی کال فقه 2142 عیسوی کاله لوی لوی
لوی لوی او دوهمه جگړه د 1818 عیسوی کال فقه نیولی ت 2180 عیسوی کاله
لوی لوی او دسیمه جگړه په 1919 عیسوی کال شروع او همد په همدی کال پای ته ورسید .
د انگلستان لوی خا چه همدی لوی په روم چیر کښی په میونخ کښی د 1880 عیسوی کال د جولای دسپا
په (27) نیټه ملاکه همد ربه اغستلی وک . په دغه دغه افغانی بیرغ وئیلی -
وولل شوی او بیرغ لوی تر لاسه وولید ه لولک دغه جیس غ ما داغیت او
دالهی دغولی دونه او پریکړه لوی فقه نیستی شخته مانه وکړه .
که چه میونخ کښی شهید نه شوی
خرایلو لایکه بی فقلی ته دی ساقینه

نسیم بی

د اوښتی وقت تنگالی که او امله نسیم بی دکه . نسیم بی بی دستر مشر ول خا میرمن
او د خراقان تنگالی دکه او خپله نده کوی په بنس وئیلی لوی لوی دکه داپه داسه
وقت کښی چه ستر مشر ول خا تنگالی و د سیاست کښی ته ما ووتله او په خپله دغه
پیاوړی گام شکر کښی په پښتون ادلی کښی د آزادک وکولې دندوی د شاکت .
د اچر سنی لوی داپه لکوت سوسی چه نومون د پښتنو لیکونکی کښی خپلی دنرالو
شکر نه خراچ دغوری ننگ میرانی په کښی کښی کښی کښی ودرید لوی بلکه -
د سس همد ووللی لاله چه وای !
نوری به نکمی لوی که خه کښی
چه لوی شکر دی د پښتنی رودی وینه

حالیکه به احوال باستانی غنچه شنه X د کونجی میسر نه مانجانده مستخرف شنه
 ستافد مت او صداقت نه هویین شنه X تر فیه او فرحت نه ما پیداشنه
 ستاد پاره د غنچه په باب عیان X د کونجی عالم ته شوی دی فرمان
 ازوقه د جاهدو به کامله X تا و ته سینه ی بینه بلا تطلیه
 لفری چه غنچه نشی د جهاد X چه غنچه ناست قرآن وی ما هر منبر
 په فخر من کبی د کابل شومسی شان X نایب سالار د مشرخی ته دی فرمان
 دیر هند و قه د کار تو سوسو به به خپله X تا ته ولین کابل بلا محطله
 او په باب کبی د جهاد غنچه فرمان دکا X چه دولت بر تا فیه سوله جویان دی
 هد جا ری په تیغ کبی دی ما تبت X لیرتی بله دی جا ری مکالمت
 تا فیه علم او ارشاد عظیم الشان X حسی شان ن ماد لور س دی عیان
 هر چی پوخ نظای اوله مکن وی X چه هر شوک جاهدین اوله لیکنری وی
 آماده دی به خپله خا د لته فاعده کا X په خدمت دخپل ملت دی متعهد وی
 او عمله دی به کناره و نه لری نه X تر حقه چه ثانی حکم صادره شینه
 که ما مله میرغه سوله به غنچه شنه X به شرف او په مقعود د دی دولت شنه
 اطلای به تر تاوشی هر ما شاد X اوله خه وک شنه به حکم د جاهد
 چه فرمان داد سلطان اعلی حضرت X حسی ما غنچه تر لکه کابل به شرف
 له «حریت» اوله اینه» خندان X بیرته ما غنچه بر بیوت له غازی خان
 بیا هر لکه به بر کبریت علی لولیل X و کورج تر غازی خان به تعجب
 چه کنسیر لای شنه! X تیار ما اوله دلته
 منظر دیدار شاه لولیم بل ته X بی هر ده ما شنی ثانی ملک دشاکه
 په کفادو به عمل کبی و عالیجانده X متعه غازی خان به منبه عنوان
 کبی تیار وی لیکن لری نره عیان X شردیک په بر کبریت کنبه لولیم
 ازوقه به غازی خان بینه و سوله X منظر چه فرمان دشاکه وک
 بیا فرمان ما غنچه ثانی به حسی شان X د فخر د غازی شاه فرمان
 چه ما سوله لیک اختیار تا شو غنچه X په دعا دین مشغول شیا شمشی
 خه چه غنچه دین دولت دستکار و X همه وشو چه زموین د نری سر او و
 چه امداد دی فرمان وشو لیک X شوی غنچه لیکنری بیرته سرتی سرکه
 هر غازی میسر نه مانجان ما غنچه لوی X له غنچه بیرته ما غنچه چه دی لوی

غنی خان او ختک خان په هنداره کبی

ختک ختک ته :
 ختکله تاچی په پینتو کبی شاعری شروع کړه یو سوره لویه دی راپس کړه د کلان پشفق
 ختک اشعار نه وای ده زولا پخوا ویلی د وطن جوان ته دعیرت داسری لوبی کړی
 ختک غنی ته :
 بینه غونجی خان دی چی تم کورن نزم و لیکي خوار ختک ته گوره چی شعرونه پید او لیکي
 حبه خیال نون او شکله سوره لوبی زه لگیایر لوبوم د اغلی زرور
 حبه مستی پر مکان کبی لا مکان نشی زه چی وینس شمش لاس و پینی می به غنچه

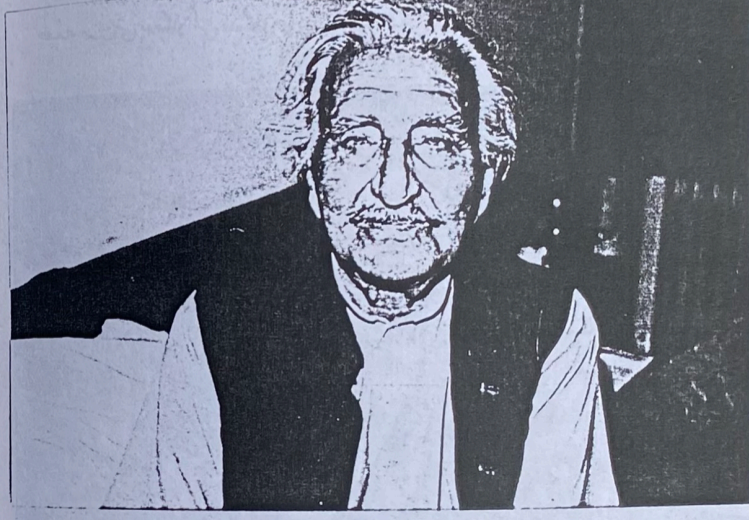
د زون مشر اجل ختک

غنی غنی ته :

ماوی غنی یار خه بی انداره غونډی کی
 کیسه دی کپه وچه نس خان شوی نه لوی
 پته دی وران و بجا د کزی دزی لولیل
 لیده دی ما تر کور و او شول میل دوشی
 دولت وی کصفت وکد ناوس وی ک شرت
 که رنگ وک تراش وی ک چا رینه کد به نه
 په سینه کی مین او خدا کی پیرا و جانان وکی
 ادب دی د کونی کمر زبان درازه غونډی کی
 خوته دی دو میاز و کبی خه دری بیاز غونډی کی
 کوی بکینی مکلونده حسن ساز غونډی کی
 خو غزاردی رسا لگی تیر انداره غونډی کی
 په وزی فیتیه موراد بی نیازه غونډی کی
 پخپله لار روان کی بی استاز غونډی کی
 دا خلک خو بی توله بی انداره غونډی کی

زموښ لوکند د پین کیت په او بزدوبنی

زموښ پخپله لری غونجی لولیم په پین کبی د اریا ما په لولیم یادیکه
 د غنی د اریا پانوشاد و ستر څه اکلن زموښ ک لری غونجی بللج در ام البراد و .
 دغه اریا پانوشاد و بللج څه د غنی لری و دیلر بیلر سیمو کبی استر کبی غونجه
 لهری کله په لری خان رود او د اسی لری و سیمو کبی خواره شول .
 چه نیا تر وی په اسی او اریا و کبی استر کبی جو کبی ل . په پین کبی لولیم
 کبی زموښ لولیم د نری د ستر و خمد ولن نری نده وه .
 د کندی اریا او د اریا لریا (ستر لری غونجی لولیم) فرجه لری کبی نینای خا
 لری په لری پین کبی اریا او پین کبی لولیم استر او غونجی مثال لری لری دی .
 د نری پین کبی اریا و لری د اریا لری د نری ساری قلمه کبی ، مینا لری -
 محله ساری او مهنده کبی نینای د قندهار په شین لری لری لری لری لری
 دی چه مثال د غنی لری پین کبی په کیند و لری کبی لری لری لری لری لری لری
 کبی لری لری ، او دهنه قلمون چه قلمار و کبی ما غی چه د نری کیت لری لری په
 لری کبی ستر گامونه اخیستی دی .
 د اریا لری له سدی ما واخله د سا ما نیان غونجی لری لری لری لری لری لری لری لری
 لری لری شاه هاند سلسلت د لری و لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری
 گامونه د غنچه لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری
 او احمد شاه بابا لری غونجی د سلسلت د لری د سیکو لری ما لری لری لری لری لری لری لری
 او د غنچه لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری لری
 د لری
 دود و ده . زموښ لولیم په دیر لری موده کبی به سیاسی هتعدای فر غنچه

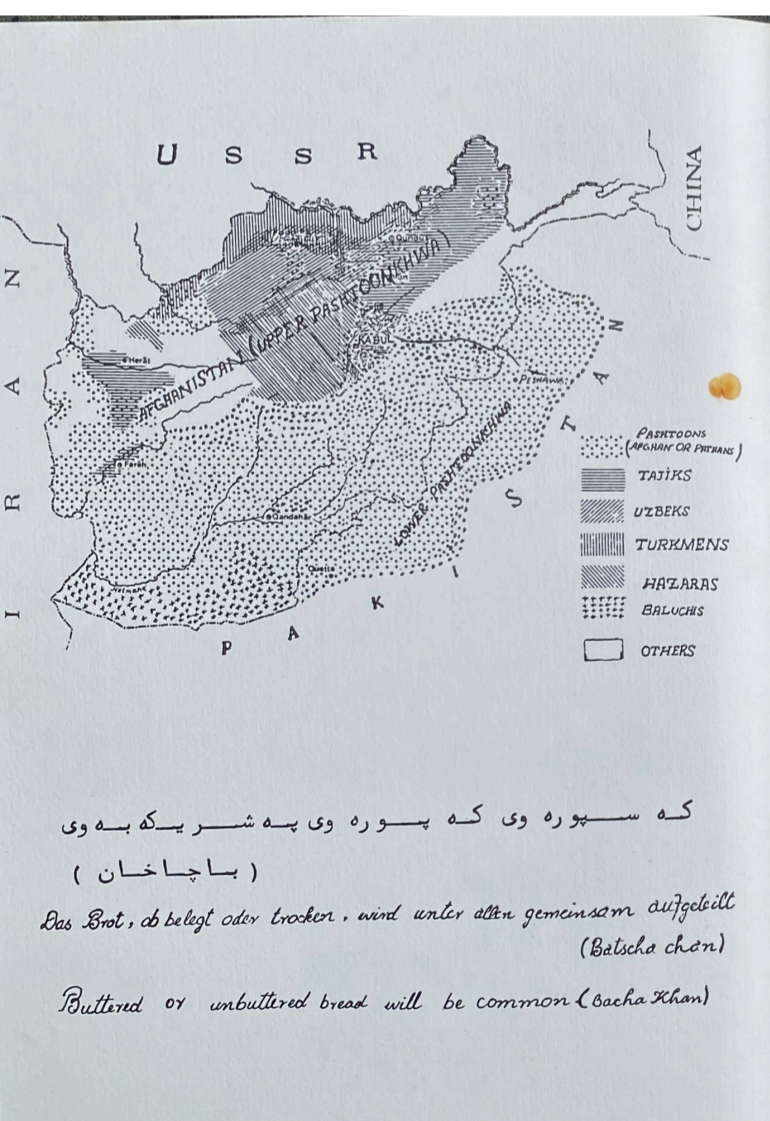

د پینتو خواهر ستر فیلسوف غنی خان

جانکه به نن سبا نن کل شی
 ما یی په سر نین سر غونجی لری لری

کلتوری، اجتماعی، بر خوگینی پلانز نه په عمل کې ولیدل چه تر نن ویی پوری داسی
 پلانز نه د عمل د تشریح له مخه په خوله پیل کیدل، د عمل جامه ورته وانه غوښتل
 شوه. د سیاستی اسلامي کورنۍ له لورې او د هغې له اود ستوا و خوی د داسی
 پر مخ تللی لگلی د پلانی په پاملی سره خپلونه ورغیدل.
 کورنۍ او د ستوا و خوی په پیل، آمان الله خان کانز دی په ښیو ښیو ویی او لیک
 لوست یادوی «نیغه یا پخته خبره او یا پخته خبره» دغه د دوی ستر شعار وو د -
 انگلیزي ښکیلک، نای غوښتو غوښتل چه د اسیا د قاره په نیمه کې دی داسی برنډی
 لورکله شیخ ته ماښی، کله چه دعاس ماښی لگلی نو لورکله خا ماښی شوی وو.
 دهغه د هر دور ښکیلک و او من ښییا لگلی و خور کړیبه وروزی دی تر اوسه و کولی اومانز
 وراکې شوه او د هغه غوښتی ستر هیوان پاڅولنه په مخ و روان و. د افغانی
 لورکله غوښتی آمان الله په ورید هم لوی هیوان ادغه چه د انگلیزی ښکیلک د هغه لاندی
 و ستر مثال تر نړیوالی. او هو لوی هیوان خپل دخواسون د لاری په لویه کې و د
 انگلیزی ښکیلک په مانی تر لورکلی.
 دغه پر وپالنه د انگلیزی ښکیلک له خرابی نه تر اوسه د سترا آمان الله خان د مرنی
 لریا مانی غوښتی په ای عیابه لورکله داسی غوښتی په لورکله کې خرابه کیدل په لورکله عسکری
 لریا انگلیزی دی د تر پاڅول د مخ د خپری تیر داسی ښکلی و چه کولی کیده د تر پاڅول
 لورکله عسکری، آمان الله خان د اسیا په هغه لورکله و چه دغه عسکری د انگلیزی لورکله
 نای غوښتو غوښتی په لورکله کې خرابه شوی. ز منځ د هیواد و لوری صفتی انقلاب چه
 په کال ۱۹۴۱ کې د انگلیزی په طاوور کې ماښی وو د هغې د صفتی اختراعاتی هغه دومره
 غوښتی و په خپله خبره که صیواد ول چه په غوښتی او باښی و کښی او سیدل.
 مثال د لوسیکل لورکله د اختراع هغه خبر تیا نه در لورکله د انگلیزی سیاستی -
 ورنه شوی ماریاښ په زمونږه د دوسته پای صیواد والو وروسته وپیل چه تر ښیستی
 او ورپسې غوښتی وازونه کښی چه آمان الله خان کافر شوی هېواد ته پرته شوی
 او دغه کافر د خپله ملکه ویرک او با لید کښی. دغه غوښتی ناروی به د لوسیکل
 په مرنه د انگلیزی کورنۍ له خوا لیدل. د لوری ویی غوښتی نه بهی د هغه
 سره صفتی د دوی لری اختراع شوی و ستر ښیو لری چه زمونږه د غوښتی
 او باښی و کښی د داسی ولسی و نه وی لیدلی اونه یی پیژندلی
 د لوری کیدل، لشفلی لورکلی، لسی او چمنس غوښتی هغه چه د ستا پپیی -
 اختراعات و او د شعی لورکلی پرته پرته لوری د شعی پپیی که اختراعات و زمونږ

صیواد و لورکله په پسر خاندل، عیال نه به شول چه دا کومه شول. دغه حیرالوری
 ولسی دغه ورنه شوی و سیاستی ماریاښ او یا به لورکله ماریاښ به ویل چه خاښ و
 دغه هغه د خه چه ماریاښ درته په دی ها کې ولسی ښیو لری ای او مونږ
 نه په خورکله لری ماښی شول چه غرا تر لا پسر
 دا به حغه سیاستی ماریاښ او یا تسی په لورکله به ویل چه هرولسی په دهن لورکلی
 به ننوتی و اولی غوښتی امام به یی خان تر نوری و. هر لری دغه او باښی
 و لری به ورته دی د دریا وی په ستره کن او هره غوښتی به یی دهن لورکلی وی لری
 دوی به ویل چه د دخی وی لورکله و لوری ستا شوی او هغه لریه غوښتی ویل
 کیدول شوی دی چه د آمان الله کافر به وروزی غوښتی لری
 خله و ای د تشه لاس ته دی د ښیو ماریاښ، هغه ستره و او باښی و لری -
 وروسته پای شای شوی و. لری تر به د داسی ماریاښ به ویا غوښتلی او
 په خپل ماریاښی متعین به ښی اود و نه چه هیول سمدلاسه یی هغه دغه ماریاښ
 و تر لری به په خپلی بر خوگینی د لورکله لری او په شای بر خوگینی د ستا و د خوی
 چه او په مرنی بر خوگینی د خپلی افغانی ماریاښی یا خورکله پیل شوی. مریاښ په افغانی
 او یا تشه په لورکله ماریاښی د سیاستی اسلام، شیخ نه باور د داسی اود غوښتی
 موقنی اسلام د پرختللی کرکلی صیواد دی اونه غوښتی په لورکله برنډی
 غوښتی او مرنی صفتی لورکله شیخ ته ماشی و لری هوسا - او سوکاله تر ون
 پر مخ لوری فقیر، لوری، ناچری له خپله لاری شوی د هغې ولسیای د شیخ ته ماشی
 پرمختی دی د لوی اختراعاتی او کشفیاتو نه منونکلی دی.
 کله د دوی د ولسی پیر پیچیدگی لری له خپله مرنی د ښیو ماریاښی د ستا د دوی ماریاښ
 د قدر داخستې لری لری همدغی لری شیان. دای د الهی د دوی ماریاښ
 ماریاښ کیدل.
 اسلام هغه مرنی پرختللی دین دی چه به انوری لورکلی د ولسی کله به عباسی
 پرختللی د کله لری سیاستی، ماریاښ، طب، تجویز، اختراعاتی او کشفیات شوی
 پر مخ لاری ایچی مثلثات علونه په دغه دومره لری شیخ ته ماریاښ به لریا علی لری
 دین کشفیات و شول مسامت «لمی» په لورکله شیخ اختراع شوی. داسی فارموله
 به ماریاښی لری شیخ ته ماریاښ چه دین د مرنی د بشریت د ستا و اختراعاتی په شیخ ته ماشی
 کښی ستر ول لوری. غوښتی اسلام تر د مرنی لری شیخ ته ماریاښی دی په
 لورکله لری چه عملی لری لری برابرې او و و لری غوښتی د ښکیلک اونی لریا

له دغلو مېرمنه غوښتی دنجورد هغی ماریاښی لری. هغه هغه چه -
 غوښتی اسلام غوښتی سیاستی اسلام د هغه غوښتی مانع دی لری نه یی
 بل لری لری لری وسته غوښتی و لری یی د جهالت او ناچری کندی ته کن اړوی.
 چه ښه غوښتی مشاګوښتی د امانی پرختللی د دوی په وړاندی د لورکله
 اود ستوا و خوی یا خوځونه دی چه زمونږ لورکلی تر نن د مرنی لری
 په لری د لورکله ماریاښی و وروسته پای د که. په پای کې وایلی زمونږ د لری هغه
 وروبان فکر و لری د هوانه طبقه، چه د خپلی لورکلی او ولسی درسد و لری وی
 بل خپله لورکله په عمل کې غوښتی، شمور او پرختللی غوښتی په هرکله
 برخه کې اود خپل اولنی خلاصی د ښکیلک، فقیر، لورکلی او ناچری لری
 غوښتی تر غوښتی لورکلی دنی دین د خپله صیواد ول په لری لری ودرېدی او
 تر اوسه غوښتی وی.

که ماریاښی لری
 - شیخ بیولی غوښتی لری
 استاد مین هر منزل لری لری اده
 خان را ته ښاری جنتی جنتی